

Apríl 2021

Viðspyrna fyrir Ísland IV

Áframhaldandi efnahagsaðgerðir vegna
heimsfaraldurs kórónuveiru

Stjórnarráð Íslands

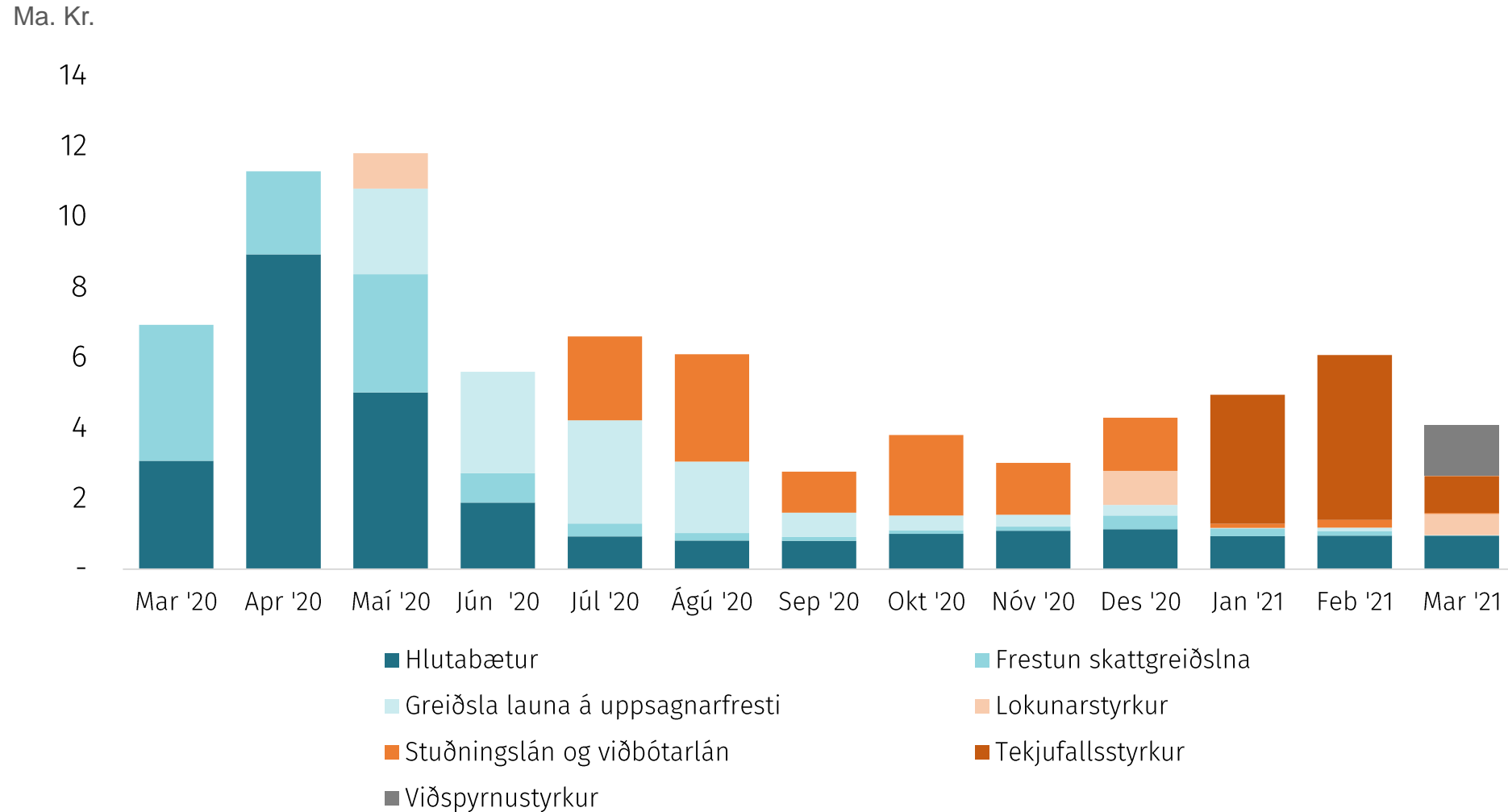
Yfirlit

1. Aðstæður og viðbrögð héraendis
2. Framhald aðgerða

Öflugt viðbragð stjórnvalda frá upphafi

	Áfangi I (mars '20)	Áfangi II (apríl '20)	Áfangi III (nóvember '20)
 Brúa bilið fyrir fyrirtæki	<ol style="list-style-type: none">1. Hlutabætur2. Brúarlán3. Frestun skattgreiðslna	<ol style="list-style-type: none">1. Lokunarstyrkir2. Stuðningslán3. Jöfnun tekjuskatts	<ol style="list-style-type: none">1. Tekjufallsstyrkur2. Lenging hlutabóta3. Framhald lokunarstyrkja og stuðningslána
 Verndun viðkvæmra hópa	<ol style="list-style-type: none">4. Laun í sóttkví5. Barnabótaauki6. Úttektir séreignarsparnaðar	<ol style="list-style-type: none">4. Geðheilbrigði og fjarþjónusta5. Verndun viðkvæmra hópa6. Sértekur stuðningur	<ol style="list-style-type: none">4. Tekjutengdar atvinnuleysisbætur5. Stuðningur við barnafjölskyldur6. Stuðningur við viðkvæma hópa
 Tryggja viðspyrnu	<ol style="list-style-type: none">7. Niðurgreiðsla til ferðaþjónustu8. Endurgreiðsla VSK9. Einfölduð leyfisveiting á innflutningi10. Fjárfestingaráttak	<ol style="list-style-type: none">7. Örva nýsköpun8. Sumarráðstafanir fyrir nemendur9. Árangursrík atvinnuleit10. Innlend verðmætasköpun	<ol style="list-style-type: none">7. Skattaívilnun af fjárfestingu8. Ráðningastyrkur9. Viðspyrnustyrkur

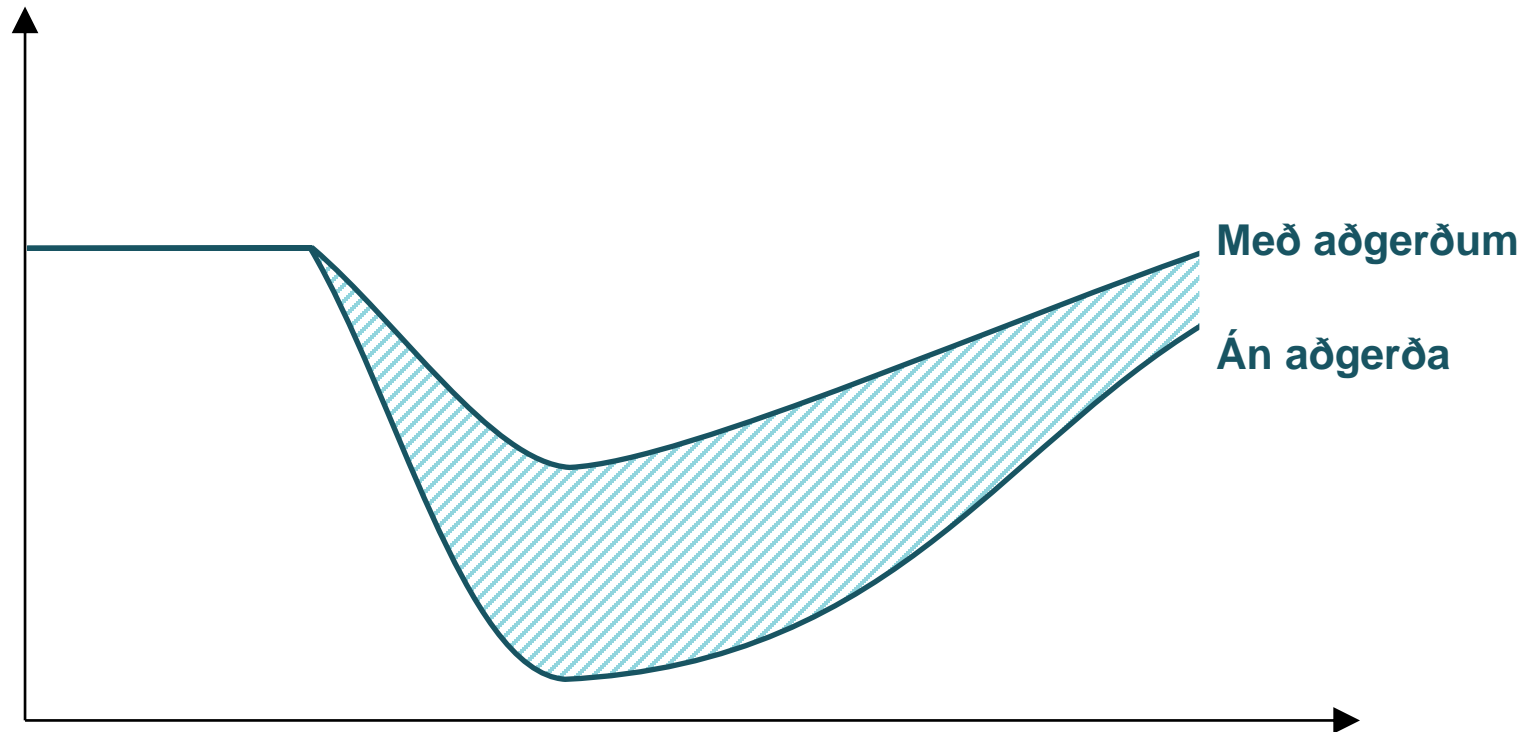
Stærstu sértæku stuðningsaðgerðir nema 80 mö.kr.

Aðgerðir stjórnvalda lágmarka samdrátt og flýta bata

Landsframleiðsla

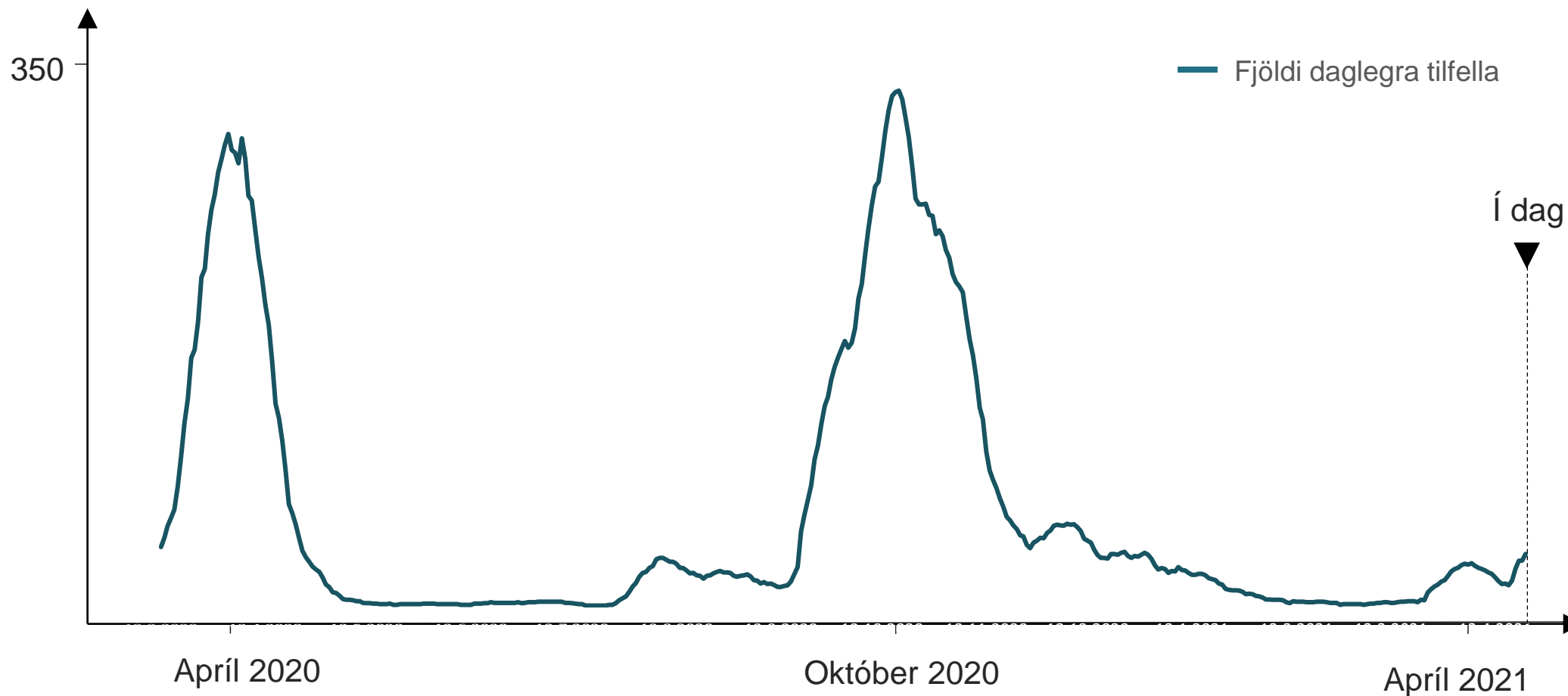
 Efnahagslegur ávinningur aðgerða

Heildarumfang aðgerða
nemur þegar um **140**
mö.kr.

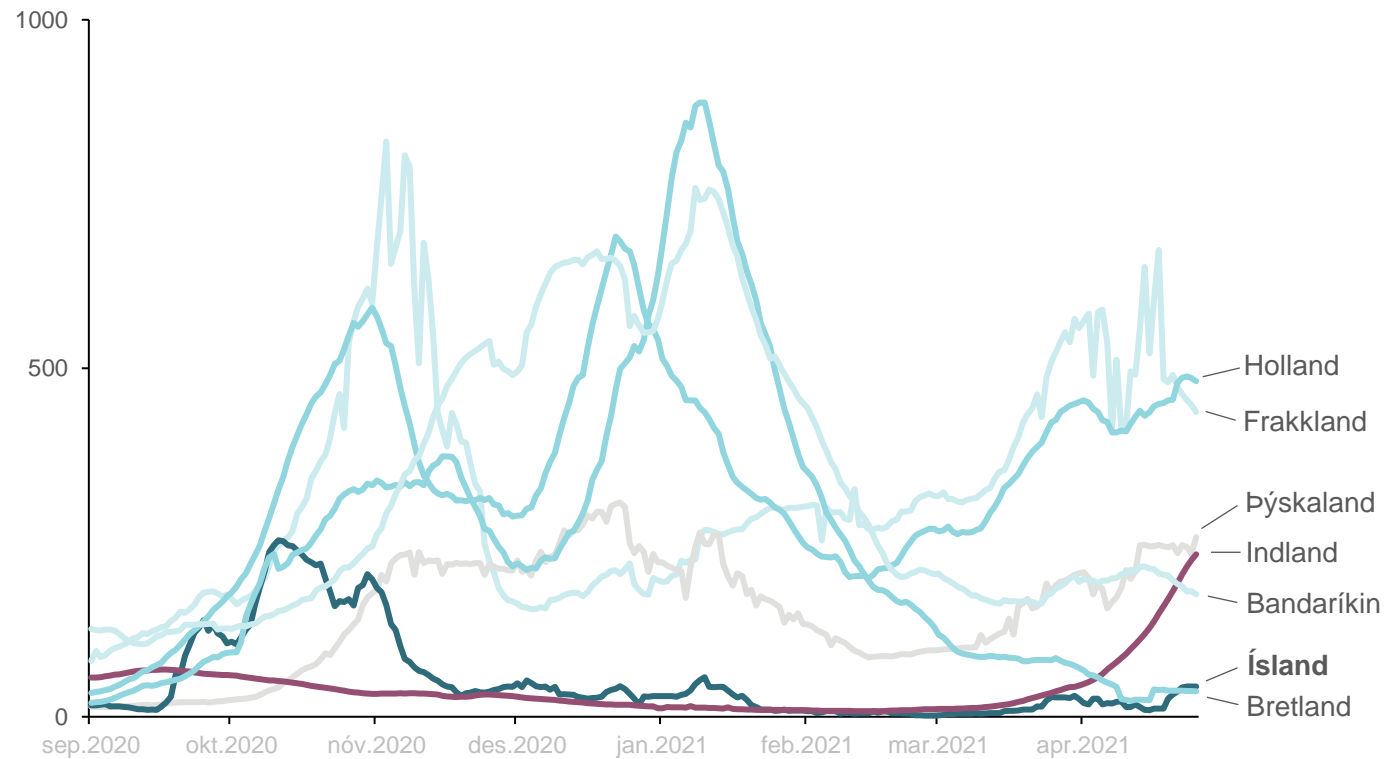
Áætlað að umfangið **verði**
nær 200 ma.kr. í lok árs
2021. Til viðbótar er
umfang ríkistryggðra lána
og skattfrestana
um 40 ma.kr.

Með bólusetningum fer loks að sjá fyrir endann á faraldrinum

Útbreiðsla veirunnar enn mikil á heimsvísu

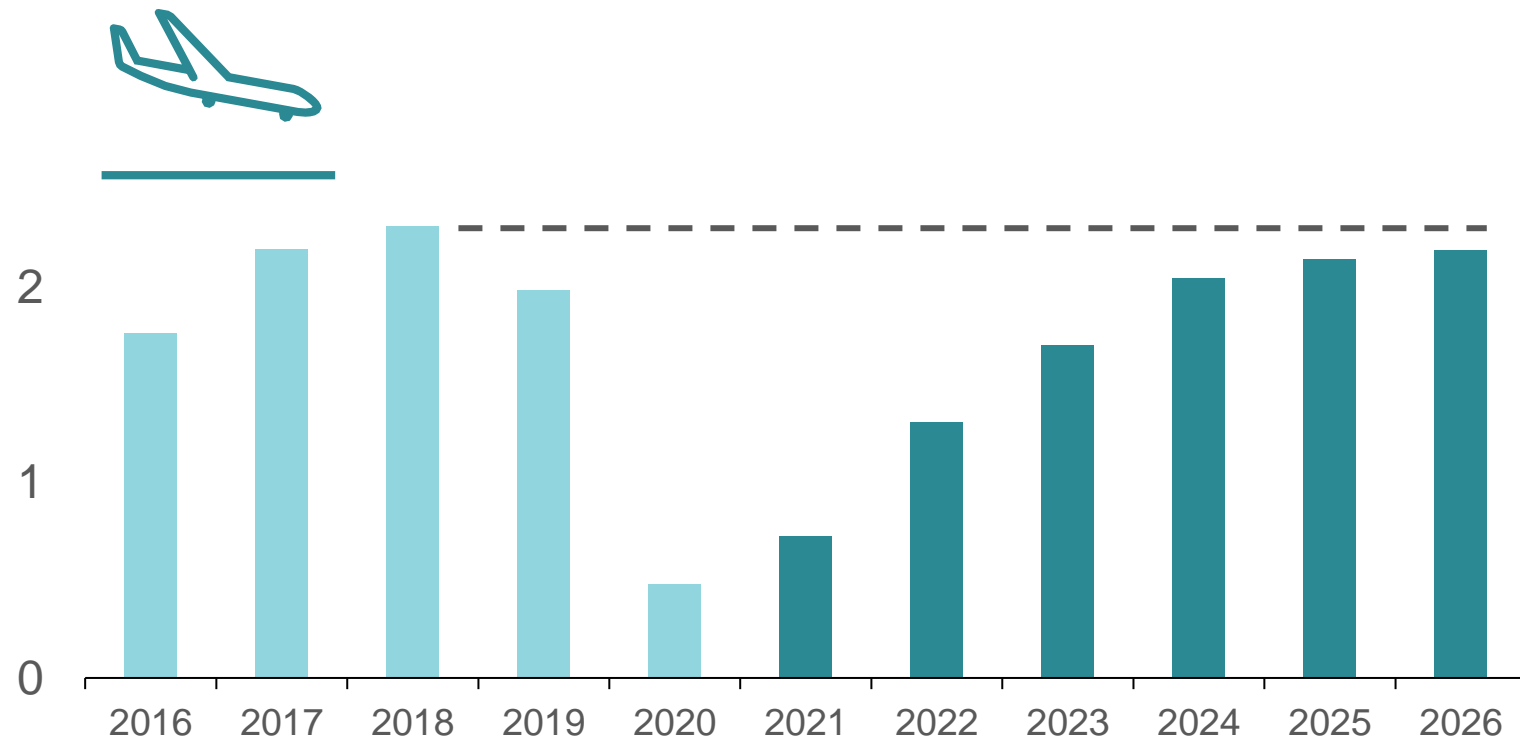
Daglegur fjöldi nýrra COVID tilfella á hverja milljón íbúa, 7 daga hlaupandi meðaltal

- **Faraldurinn er enn útbreiddur í** flestum löndum og fjöldi nýrra smita er víða á svipuðum slóðum og í vetur.
- **Smitum hefur fjölgað í sumum nágrannalöndum undanfarnar vikur** þó svo að annars staðar, svo sem í Bretlandi, hafi smitum fækkað vegna sóttvarna og bólusetninga.
- **Enn er því líklega nokkuð langt í land** með að faraldurinn verði kveðinn niður á heimsvísu.

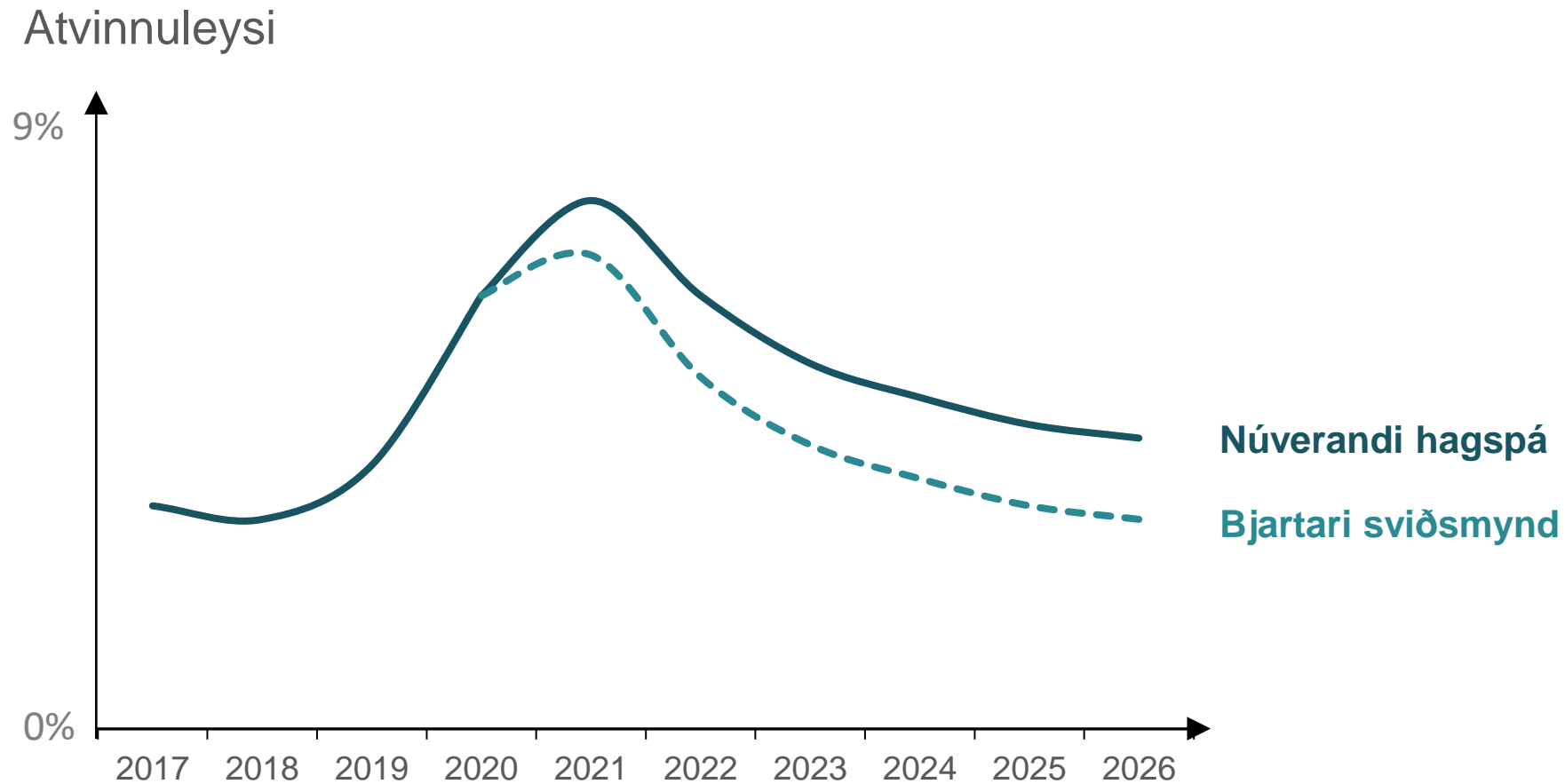
Það er að birta til, en enn mun taka nokkurn tíma að endurheimta fyrri styrk

Erlendir ferðamenn um Keflavíkurflugvöll (milljónir)

Þótt faraldrinum linni verða ferðamenn líklega færri en áður næstu árin.

Helsta verkefni næstu missera er að koma í veg fyrir langvinnt atvinnuleysi

Skýrt markmið efnahagsaðgerða stjórnvalda

Markmiðið er að **verja grunnstoðir samfélagsins, vernda afkomu fólks og fyrirtækja, og tryggja öfluga viðspyrnu** fyrir íslenskt efnahagslíf.

Framlenging helstu aðgerða

7

félagslegar
aðgerðir

7

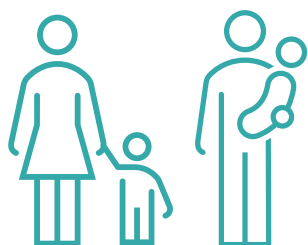
aðgerðir í
efnahagsmálum

Aðgerðirnar eru fjórtán talsins

Vernd	<ol style="list-style-type: none">1. Barnabótaauki2. Lenging tímabils tekjutengdra atvinnuleysisbóta3. Styrkur til langtíma atvinnulausra4. Úttekt séreignarsparnaðar5. Geðheilbrigðismál6. Stuðningur til viðkvæmra hópa7. Aðgerðir fyrir námsmenn
Viðspyrna	<ol style="list-style-type: none">8. Lokunarstyrkir9. Viðspyrnustyrkir – framlenging og útvíkkun10. Hlutabætur -> Ráðningastyrkir11. Stuðningslán - hliðrun12. Frestun skattgreiðslna13. Ferðatryggingasjóður14. Ferðagjöf II

1 Stjórnvöld munu einnig koma til móts við fjölskyldur yfir 50 þúsund barna

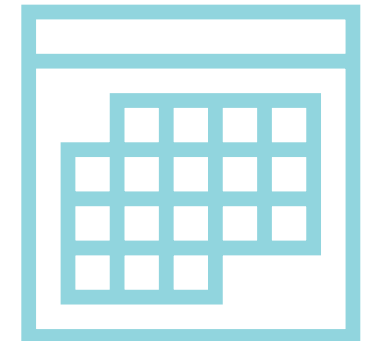

Aðgerðin	<ul style="list-style-type: none">▪ Þann 1. júní fær barnafólk greidda eingreiðslu með hverju barni innan 18 ára aldurs.
Útfærsla	<ul style="list-style-type: none">▪ Framfærendur barna sem fá greiddar tekjutengdar barnabætur fá 30.000 kr. greiðslu á hvert barn.
Markmið	<ul style="list-style-type: none">▪ Að koma til móts við barnafjölskyldur vegna efnahagslegra áhrifa faraldursins.▪ Áætlað er að stuðningurinn nemi um 1,6 ma. kr. og renni til foreldra yfir 50 þúsund barna.

2 Framlenging tekjutengdra bóta

Aðgerðin	<ul style="list-style-type: none">▪ Mánuðum sem hægt er að nýta rétt til tekjutengdra atvinnuleysisbóta fjölgað.
Útfærsla	<ul style="list-style-type: none">▪ Tímabil lengt frá 1. október 2021 fram til 1. febrúar 2022.
Markmið	<ul style="list-style-type: none">▪ Breytingin hvetur atvinnuleitendur til að nýta sér úrræðið um ráðningu með styrk þar sem þeir hafa þá rýmri tíma til að nýta sér rétt sinn til tekjutengdra atvinnuleysisbóta en áður var.

3 Sérstakur stuðningur við þau sem misstu starf sitt fyrir faraldurinn

Aðgerðin	<ul style="list-style-type: none">▪ Sérstakur styrkur til atvinnuleitenda sem hafa fengið greiddar atvinnuleysisbætur samfelld í 14 mánuði eða lengur þann 1. maí 2021, eða frá því fyrir Covid.
Útfærsla	<ul style="list-style-type: none">▪ Allt að 100.000 kr. styrkur, í hlutfalli við bótahlutfall í atvinnuleysistryggingum.
Markmið	<ul style="list-style-type: none">▪ Að koma enn frekar til móts við þau sem hafa verið lengi atvinnulaus og ekki notið lengingar á tekjutengdu tímabili atvinnuleysisbóta.▪ Áætlað er að stuðningurinn nemi um 260 m. kr. og renni til yfir 3.000 atvinnuleitenda.

4 Framlengd heimild til úttektar séreignarsparnaðar

Áfram verður hægt að taka út séreignarsparnað til eigin nota

- Heimild til að taka út eigin séreignarsparnað framlengd út árið 2021

Útgreiðsla getur numið allt að 800 þús. kr. á mánuði

- Útgreiðsla hvers mánaðar nemur að hámarki 800.000 kr.
- Hámarksútgreiðsla 12 m.kr. yfir 15 mánaða tímabil
- Tekjuskattur leggst á útgreiðslur, en þær **skerða hvorki barna- né vaxtabætur**

Sparnaðinn er hægt að nota til að mæta erfiðum aðstæðum

- Með heimildinni geta einstaklingar notað eigin sparnað til að **mæta djúpri en tímabundinni efnahagslæð**
- Einnig er hægt að nota sparnaðinn til að auka útgjöld, sem **eykur eftirspurn í efnahagslífinu**
- Þegar nema **útgreiðslur séreignarsparnaðar ríflega 25 ma. kr.**

5 Úrræði fyrir börn og ungmenni vegna tímabundinna ráðstafana vegna COVID-19

- Sett verða á stofn þverfagleg **geðheilsuteymi barna** sem vinna á landsvísu með meðferð, ráðgjöf og stuðning við teymi í heilsugæslu og á heilbrigðisstofnunum.
- **Geðheilbrigðisþjónusta í framhaldsskólum og háskólum efld** með þverfaglegri skólaheilsugæsla og sálfræðiþjónustu á framhaldsskólastigi. Þá verður sálfræðistuðningur til háskólanema efldur.
- **Endurhæfing vegna langvarandi eftirkasta COVID.** Gerður verður samningur við Janus til endurhæfingar NEET ungmenna. Gerður verður viðbótarsamningur við Reykjalund til að styrkja endurhæfingarþjónustu fyrir COVID-19 sjúklinga.
- **Samningar um þjónustu við aðila sem veita þverfaglega geðheilbrigðisþjónustu fyrir börn og ungmenni.** Átaksverkefni til að bregðast við auknum kvíða og vanlíðan hjá börnum og ungmennum vegna COVID faraldursins.
- **Stuðningur við sveitarfélög og frjáls félagasamtök til eflingar á þjónustu fyrir börn með alvarlegar geðraskanir.**
- Stuðningur við sveitarfélög og frjáls félagasamtök til **eflingar á þjónustu við fólk með alvarlegar geðraskanir 18 ára og eldri.** Einnig verður lögð áhersla á að **bregðast við langtímaáhrifum vegna COVID-19 á geðheilsu fatlaðs fólks.**

6 Félagslegur stuðningur til ýmissa viðkvæmra hópa

- Veitt verður 200 m.kr. viðbótarframlag til aðgerða í aðgerðaráætlun félagsmálaráðuneytisins um viðspyrnu gegn neikvæðum áhrifum Covid-19 gagnvart börnum, eldri borgurum, öryrkjum, fólki af erlendum uppruna og öðrum félagslega viðkvæmum hópum

- 1 Aðgerðir til að **vinna gegn heimilisofbeldi**
- 2 Stuðningur við bættu **upplýsingafærni eldra fólks**
- 3 Aukinn **stuðningur við heimilisláusa**
- 4 Aukinn **stuðningur við ungmenni** sem eru utan skóla og vinnumarkaðar
- 5 Aðgerðir sem **bæta stöðu fólks sem býr við þroskaskerðingu og einhverfu**

7 Komið til móts við námsmenn með fjölþættum aðgerðum

Viðbótarlán fyrir skólaárið 2021-2022

- **Komið til móts við námsmenn** með viðbótarstuðningi úr Menntasjóði námsmanna
- Námsmenn sem þess óska geta sótt um **viðbótarlán fyrir næsta skólaár**
- Viðbótarframfærsla sem nemur **6% álagi á grunnframfærslu** fyrir þau sem ekki ná frítekjumarki

Hækkað frítekjumark fyrir námsmenn af vinnumarkaði

- **Fimmfalt frítekjumark** fyrir námsmenn sem sækja um námslán og koma af vinnumarkaði
- **Minni skerðing vegna launatekna** sem annars hefðu skert framfærslulán

Sumarlán fyrir námsmenn

- **Aftur boðið upp á sumarlán fyrir námsmenn** hjá Menntasjóði námsmanna
- **Lánað allt niður í 1 ETCS einingu**

8 Umsóknarfrestur um lokunarstyrki framlengdur og hámark hækkað

Að hámarki á hvern starfsmann

600 þús. kr.

Á hverja 30 daga

Að hámarki

260 m. kr.

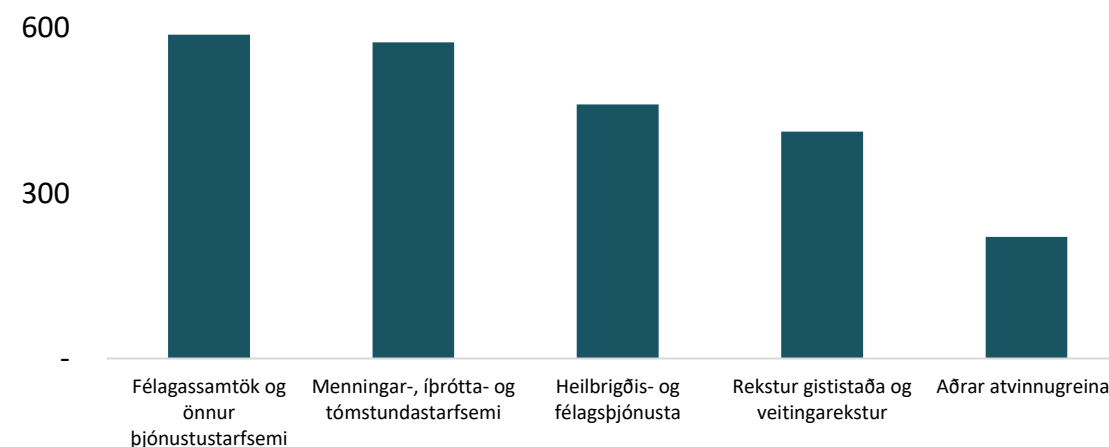
Frá 1. febrúar 2021

Stjórnvöld munu áfram styrkja þá sem leggja niður starfsemi vegna sóttvarnareglna

- Margvíslegri þjónustu hefur verið gert að loka vegna samkomutakmarkana.
- Stjórnvöld munu áfram veita þessum aðilum styrki til að bæta upp hluta tekjufalls og hjálpa þeim að standa undir föstum kostnaði sem fallið hefur til í rekstri þeirra.

Greiddir hafa verið út lokunarstyrkir fyrir 2.400 millj.kr.

9 Viðspyrnustyrkir framlengdir og útvíkkaðir

Framlenging viðspyrnustyrkja

- Gerir fyrirtækjum kleift að viðhalda nauðsynlegri lágmarksstarfsemi á meðan áhrifa faraldursins gætir og með því eru viðskiptasambönd varðveitt og viðbúnaður tryggður.
- Gildir frá **1. júní til 30. nóvember 2021**
- **Nýr tekjufallsflokkur** hefur afturvirkni og gildir fyrir 1. nóvember 2020 – 30. nóvember 2021.
- Hámark styrks á hvern rekstraraðila er 32,5 m. kr. á gildistíma úrræðisins

40-60% tekjufall

300 þús. kr.

á stöðugildi

1,5 m. kr.

á hvern aðila á mánuði

80-100% tekjufall

500 þús. kr.

á stöðugildi

2,5 m. kr.

á hvern aðila á mánuði

60-80% tekjufall

400 þús. kr.

á stöðugildi

2 m. kr.

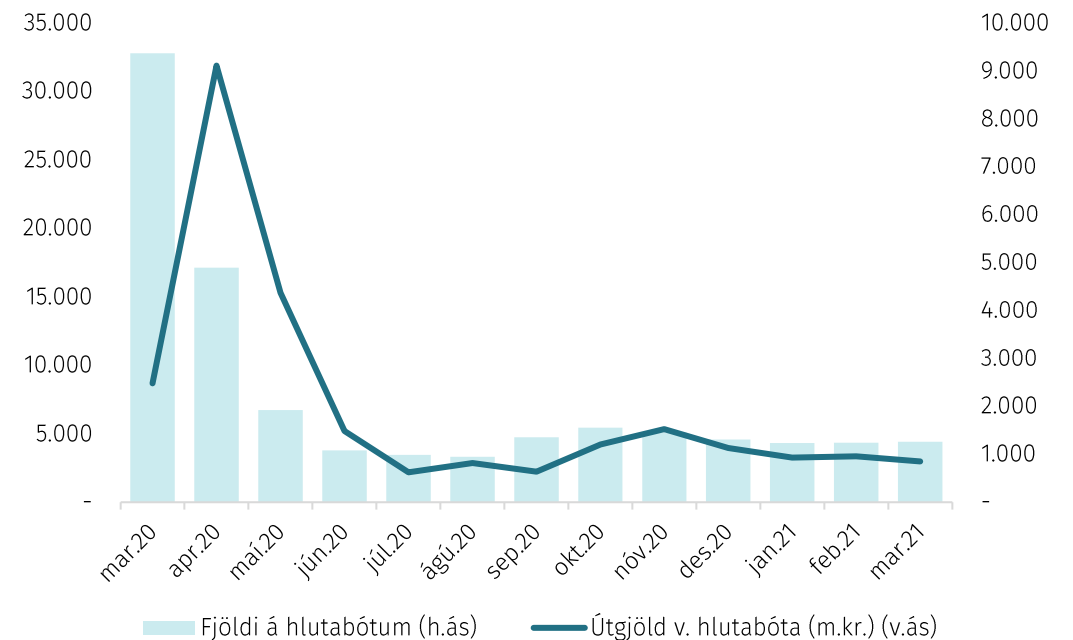
á hvern aðila á mánuði

10 Hlutabótaleið breytist í ráðningastyrki

- Alls hafa rúmlega **36 þúsund nýtt sér hlutabótaleiðina.**
- Greiddir hafa verið **28 milljarðar** í hlutabætur.
- Hlutabótaleiðin hefur nú verið endurmetin við lok gildistíma.
- Tímabært að úrræðinu sé breytt í ljósi þess að nú sér fyrir endann á faraldrinum.

Mikill fjöldi hefur nýtt sér hlutbótaleið undanfarið ár

10 Hlutabótaleið breytist í ráðningastyrki

- Einstaklingur sem fær greiddar hlutabætur getur farið í nýtt úrræði > **ráðningastyrk**
- **Fyrirtæki fá styrk** með ráðningu sem nemur **að hámarki tekjutengdra atvinnuleysisbóta**
- Nýtt úrræði tryggir **áframhaldandi atvinnu þúsunda einstaklinga** sem hafa nýtt sér hlutabótaleið m.a. í ferðaþjónustu og öðrum atvinnugreinum
- Ráðningastyrkur er í allt að fjóra mánuði

11 Stuðningslán – hliðrun á endurgreiðslutíma

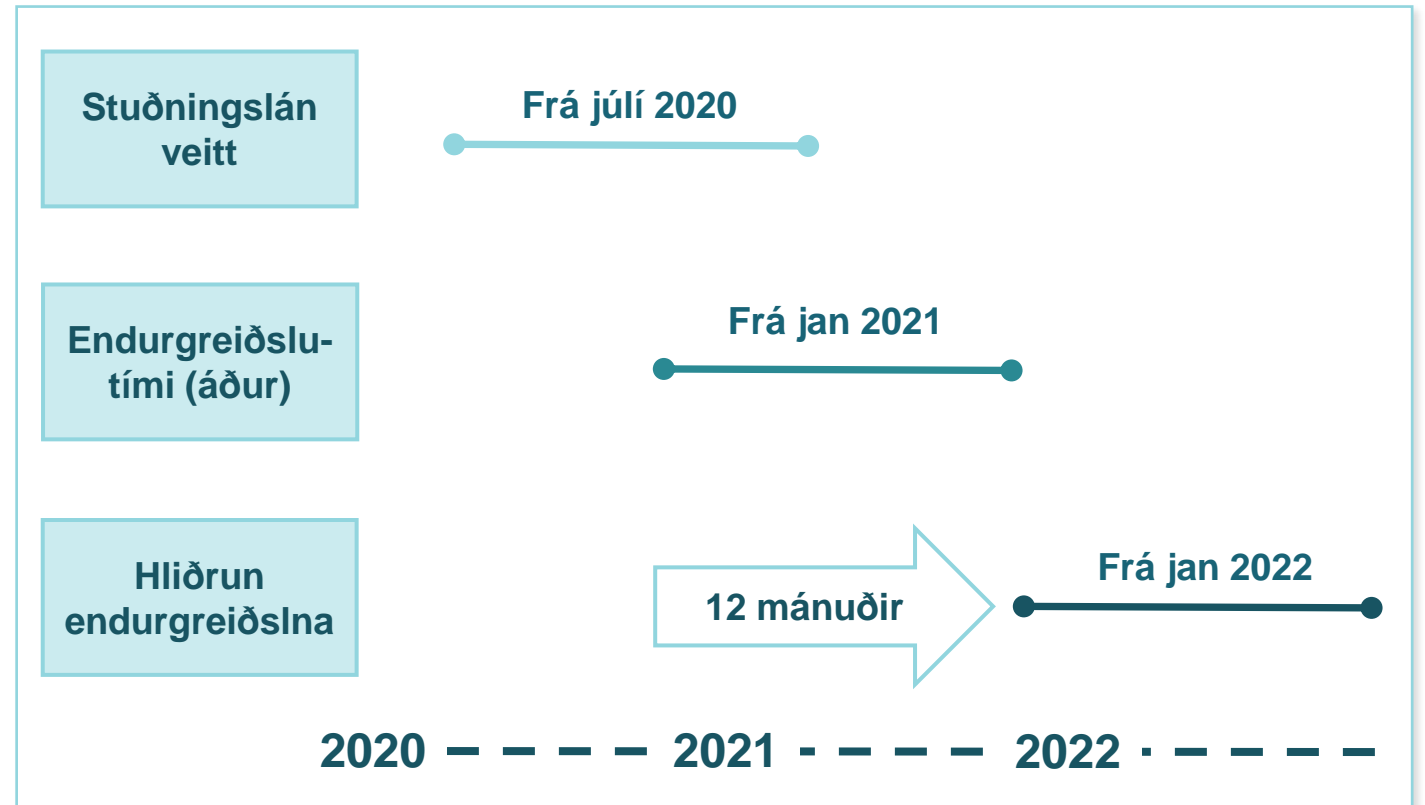
Stuðningslán

- Markmið lánanna er að vinna gegn lausafjárvanda sem leitt gæti til uppsagna og enn frekari efnahagssamdráttar.
- Lánin hafa nýst minni aðilum, ekki síst í ferðapjónustu.
- **Heildarútlán** nema **12 ma.** kr. til **945 aðila**

Endurgreiðslutíma hliðrað

Lánastofnunum er heimilað að hliðra endurgreiðslutíma í allt að **12 mánuði til viðbótar**

Endurgreiðslur hefjast þá í fyrsta lagi í janúar 2022

12 Enn frekari frestun skattgreiðslna

Fresta mátti þremur **gjaldkögum staðgreiðslu og tryggingargjalds** á árinu 2020 fram til ársins 2021

Heimilt að **óska eftir frekari frestun** á því sem hafði verið frestað til janúar 2021 til júní, júlí og ágúst sama ár

Heimilt að sækja um að **dreifa greiðslum í 48 jafnháar mánaðarlegar** greiðslur og fyrsti gjalddagi í júlí 2022

Fresta má tveimur gjaldkögum **staðgreiðslu og tryggingargjalds** á árinu 2021 fram til ársins 2022

13 Ferðatryggingasjóður settur á laggirnar

Samtryggingarsjóður

Samtryggingasjóður allra seljenda pakkaferða sem tryggi fullar endurgreiðslur til kaupenda slíkra ferða

Neytendavernd

Með ferðatryggingasjóð er neytendavernd aukin til muna

Stuðlar að hagræði

Stuðlar að hagræði í för með sér fyrir ferðaskrifstofur og gerir þær betur í stakk búnar að mæta aukinni eftirspurn

14 Allir Íslendingar fá aðra ferðagjöf til að ferðast innanlands

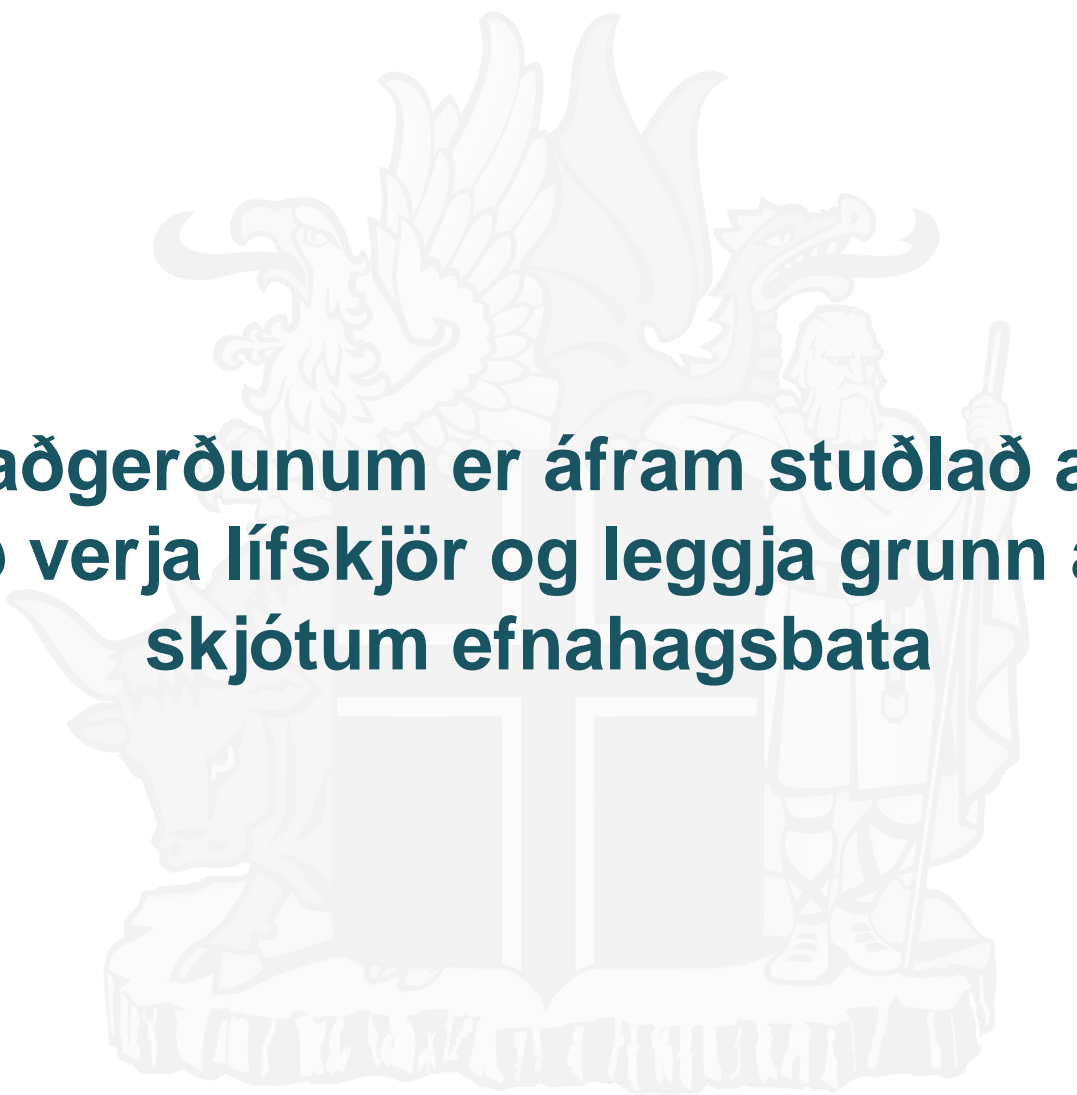

Stjórnvöld, ferðapjónustufyrirtæki og almenningur taka höndum saman um að **auka ferðalög innanlands** og styðja þannig við innlenda eftirspurn

Stafrænt gjafabréf til ferðapjónustu innanlands

- Allir íbúar á Íslandi 18 ára og eldri fá stafrænt gjafabréf frá stjórnvöldum
- Hvatning til ferðalaga innanlands og beinn stuðningur við íslenska ferðapjónustu
- 1,5 ma. kr. framlag frá stjórnvöldum
- Byggt á fyrirkomulagi ferðagjafar 2020

**Með aðgerðunum er áfram stuðlað að því
að verja líf skjör og leggja grunn að
skjótum efnahagsbata**

